

Tips voor het fotograferen van kunst

Het fotograferen van kunst is een kunst op zich. Het is veel meer dan zomaar een plaatje schieten van een schilderij of een beeldhouwwerk. Dit levert al gauw te platte plaatjes op die kunstwerken niet goed tot hun recht laten komen.

Als fotograaf moet je bij het fotograferen van kunstwerken op heel veel dingen letten, zoals de juiste belichting, eventuele reflecties, de juiste hoek, etc. Daarom geven we je hier een aantal tips voor het fotograferen van kunst.

Gebruik bij voorkeur zacht daglicht

De beste lichtbron voor het fotograferen van kunst is zacht daglicht. Het liefst buiten en dan niet in de zon maar in de schaduw. Een bewolkte dag is perfect vanwege het zachte licht. Direct hard licht zorgt voor vervelende schaduwen en reflecties en kan de kleur van het kunstwerk op de foto beïnvloeden. Is het niet mogelijk om naar buiten te gaan, dan is er misschien een raam in de buurt waar daglicht door naar binnenvalt. Op deze manier hoef je geen rekening te houden met de kleurtemperatuur van lampen.

NB: Let ook altijd op of er geen vreemde lichtvlekken op het kunstwerk vallen via de weerspiegeling van glazen, spiegels of meubels.

Aandacht voor kleurtemperatuur en witbalans

Moet je toch binnen fotograferen met andere lichtbronnen dan daglicht, dan is het belangrijk om aandacht te besteden aan de kleurtonen of de kleurtemperatuur van deze lichtbronnen. Ons oog past zich gemakkelijk aan de verschillende kleurtemperaturen en kan eenvoudig bepalen wat wit is. Een camera heeft hier meer moeite mee. Daarom is het belangrijk om de witbalans van de camera goed af te stemmen op de situatie. Het doel is om het wit in je beeld af te stemmen op het wit dat je ogen zien.

Zet de flitser uit

De flitser kun je het beste uitzetten, omdat je anders snel last krijgt van overbelichting en reflecties. Gebruik in plaats daarvan een reflectiescherm van wit piepschuim. Hangt een schilderij aan de muur met aan de linkerkant een raam, reflecteer het licht dan aan de rechterkant met het reflectiescherm, zodat het licht wordt opgevangen en op het kunstwerk gereflecteerd wordt. Het licht komt zo alsnog van twee kanten.

Kun je niet om de flitser heen? Probeer dan om indirect te flitsen via het plafond. Moet je toch vooruit flitsen, zorg dan dat je voldoende afstand neemt van het kunstwerk of kies voor alleen een invulflits. Deze is minder hard dan de 'gewone' flitser.

NB: bij 3-dimensionale kunstwerken is flitsen soms juist wel een goed idee, omdat je hiermee schaduwen in hoeken en gaten kunt verlichten, die anders zouden wegvallen.

Gebruik een statief

Het is een aanrader om bij het fotograferen van kunst een statief te gebruiken. Hiermee kun je ook voorkomen dat je de flitser moet gebruiken. Met behulp van een statief kun je namelijk bij weinig licht gemakkelijker foto's maken zonder flitser door een langere sluitertijd in te stellen. Dankzij het statief hoef je je dan geen zorgen te maken over

bewegingsonscherpte. Om bewegingsonscherpte helemaal uit te sluiten kun je daarbij ook nog de zelfontspanner van de camera gebruiken. Geen statief bij de hand, plaats dan je camera op een vlakke ondergrond, bijvoorbeeld op een muurtje of kastje.

Positie van kunstwerk en camera

Wanneer je een schilderij fotografeert is het belangrijk dat de randen van het schilderij parallel lopen aan de randen van je fotokader. Wanneer een schilderij aan de muur hangt is dit geen probleem. Staat een kunstwerk bijvoorbeeld schuin tegen de muur, dan zul je ook de camera enigszins moeten kantelen, zodat de randen weer parallel lopen. Vul het kader zo veel mogelijk op met het kunstwerk. Laat maar een kleine rand over tussen het kunstwerk en de rand van het kader. Zo maak je optimaal gebruik van de resolutie van je camera.

Kies een geschikte achtergrond

Wanneer je een schilderij fotografeert is dit niet belangrijk, want dan wil je zo veel mogelijk van het schilderij zien. Ga je een ander soort kunstwerk fotograferen, dan moet je wel voor een geschikte achtergrond zorgen. Meestal is een effen achtergrond het beste, omdat de aandacht van de kijker dan alleen gefocust is op het kunstobject. Vaak wordt er een zwarte of witte achtergrond gebruikt, maar bij bepaalde kunstwerken kan kleur ook heel mooi passen. Je kunt een achtergrond gemakkelijk zelf maken door een doek of papier tegen de achterwand te hangen. Wanneer je de doek of het papier laat doorlopen over de grond kun je hoeken vermijden om de focus nog meer op het onderwerp te leggen.

Choisir un éclairage stable et uniforme

Photographier une œuvre sans aucun matériel

L'éclairage permet de faire la photo. Si celui ci ne cesse de changer la photo et ou la série sera/seront plus difficile à post-traiter.

Si il est préférable d'investir dans kit de flash ou de torche pour celui ou celle qui à de nombreuses réalisations à photographier. Pour une photo d'une toile seule une grande fenêtre avec un voile blanc fera l'affaire.

Avec un peu de matériel simplifier la prise de vue d'une série

Des kit d'éclairage sont disponibles dans le commerce ou à la location. Ce sont le plus souvent des trépieds avec chacun un modeleur et une source de lumière. Pour les moins couteux il s'agit d'ampoules pour d'autres ce sont des flashes. Les flashes vont moins chauffer mais un éclairage continue permet de mieux voir l'effet de la lumière. C'est ici une question de budget et de pratique.

Les modeleurs sont indispensable pour adoucir l'éclairage de la toile et réduire les écarts de luminosité sur la peinture.

En cas de reflets l'utilisation d'un filtre polarisant peut aider à les faire disparaître. Mais en positionnant correctement les sources de lumières cela ne devrait pas poser de problème.

Idéalement

Idéalement autour de la toile une boîte à lumière permet un éclairage uniforme mais suivant les toiles à photographier ce n'est pas toujours possible.

Choisir un fond neutre pour photographier un tableau

A défaut d'une boîte à lumière il faut entourer la toile d'un fond neutre. Il peut être blanc, gris ou noir. Le fond ne doit pas apporter de couleur à la toile. Il serait dommage d'avoir un problème de colorimétrie à cause de murs peints d'une autre couleur non neutre.

Il convient aussi de vérifier qu'aucune source de lumière parasite n'éclaire le tableau durant la prise de vue. Une ampoule d'une température différente de celles utilisées pour réaliser la

photographie pourrait poser des problèmes. C'est pourquoi il est recommandé de faire les photos avec un éclairage contrôlé. Les lampes pilotes des flash ou l'éclairage en continue peuvent jouer ce rôle.

Utiliser un trépied et une télécommande

Pour avoir la bonne position être parfaitement parallèle à la toile il faut utiliser un trépied.

Pour plus de confort une télécommande peut être utilisée. Elle sera indispensable si la vitesse de prise de vue est réduite.

Éviter les optiques qui déforment les perspectives

Dans le sac de tous les photographes des optiques déforment les perspectives. C'est à dire que les lignes sur une photo ne sont plus tout à fait droite. Les grands angles ont souvent ce défaut. Même si il se corrige en post-traitement certaines optiques imposent de longues corrections.

Les optiques plus longues 50mm et plus déforment moins les perspectives. Toutefois il est possible de vérifier si les lignes droites le reste en quadrillant le support du tableau à photographier.

De plus cela facilite la correction des perspectives en post-traitement si cela est nécessaire.

Avoir la bonne colorimétrie pour photographier le tableau

Afin de ne pas influencer sur l'éclairage la balance des blanc doit être parfaite. Il existe dans le commerce des accessoires qui permettent d'avoir la bonne balance de blanc.

De la même manière dans les travaux les plus exigeant il faut que la colorimétrie soit parfaite. Il existe dans ce cas des mires de couleurs qui permettent de vérifier et ajuster la colorimétrie en cas de besoin.

Il est préférable dans la mesure du possible d'utiliser l'optique avec l'ouverture qui garantie le meilleur piqué, c'est à dire avec un rendu le plus net possible.

Le post-traitement indispensable mais invisible

Presque indispensable le post-traitement de ce type de photographie doit rester discret. Le plus souvent il consiste à corriger les petits défauts de la prise de vue. Parfois cela permet de redonner un peu de relief au tableau photographié.